

(Alevilik Bektaşilik Araştırmaları Sitesi Editörleri)

(04.04.2002)

20-24 Mart 2002 tarihlerinde C.E.M. Vakfı dedesi Ali Rıza Uğurlu, zakiri Mustafa Narin ve semah ekibi Ahmet Yesevi Üniversitesi'nin davetlisi olarak Türkistan'daydı. Bu ekibe Türkistan'daki çalışma ve gezilerinde, üniversitenin Türkoloji Enstitüsü'nde araştırmalar yürüten editörümüz Yrd. Doç. Dr. Ali Yaman eşlik etti. Bu grup önce Türkistan Valiliği'nin Esimhan Alanı'nda düzenlediği Nevruz kutlamalarına 10 dakikalık bir programla katıldı. Burada bir "Merdan Ali'dir" deyişi söylendi ve bir semah edildi. Daha sonra yine bu alanda kurulmuş bulunan geleneksel Nevruz kutlamaları gezildi ve Nevruz çadırları ziyaret edildi. Kazak ve Özbek Türkleri'nin kültürel motifleriyle bezenmiş bu Nevruz coşkusu gerçekten görülmeye değerdi.

Yine bu ziyaret çerçevesinde 22 Mart 2002 tarihinde Ahmet Yesevi Uluslararası Türk Kazak Üniversitesi'nin Kültür Merkezi büyük salonunda bir "Sultan Nevruz Cemi" gerçekleştirildi. Cem öncesinde Ahmet Yesevi Üniversitesi mütevelli heyet başkanı ve eski Kültür Bakanı Namık Kemal Zeybek, Kazakça ve Türkçe olarak özetle bu cemin bir gösteri olmadığını, bir ibadet olduğunu, semahın da ilahi bir aşk olduğunu Ahmet Yesevi ile Hacı Bektaş Veli'nin aynı zincirin halkaları olduğunu ifade eden bir konuşma yaptı. Cemin ardından öğrenci ve öğretim üyesi Kazak olsun Türk olsun konuklardan bir çok değişik sorular geldi. Bu amaçla cemden sonraki sohbet uzun süre devam etti.

23 Mart 2002 tarihinde Cem için gelen konuklar editörümüzle birlikte önce Ahmet Yesevi'nin hocası olan Arslan (Arıstan) Baba'nın Türkistan'a bir saat uzaklıkta bulunan dergahını ziyaret ettiler. Ardından Ahmet Yesevi'nin kızı Gevher Ana'nın türbesi ziyaret edildi. Sonra Ahmet Yesevi Dergahı'nın karşısında bulunan açık alanda deyişler söylendi ve semahlar edildi. Değiş ve semahları orada bulunan Kazaklar da ilgiyle izlediler. Son olarak Ahmet Yesevi'nin görkemli Dergahı ve bölümleri gezildi. Gezinin bu bölümüne üniversite eşrektörü Prof. Dr. Abdülkadir Yuvalı, Filoloji Fakültesi Dekanı Prof. Dr. M. Kemal Atik ve diğer öğretim üyeleri de eşlik etti. 24 Mart 2002 tarihinde de konuklar Almatı'ya uğurlandılar.

Bu ziyaretin önemine ilişkin kısa bir değerlendirmede bulunmak yararlı olacaktır. Köklerini Orta Asya’dan ve dolayısıyla Yesevilik’ten alan Alevilik-Bektaşilik uzun zaman siyasi ve dini gerekçelerle görmezden gelinmiş adeta yok sayılmıştır. Çoğu araştırmacılar Yeseviliğin devamı olarak sadece Nakşibendiliği görmüşler, Alevilik-Bektaşilik işlerine gelmediği için pek az araştırmacı hariç dikkate alınmamıştır. Bu yanlış görüşte bugün hala ısrar eden “bilim” adamları bulunmaktadır. Ahmet Yesevi ile Hacı Bektaş Veli’nin bağı Bektaşî Menakıbnameleri’nde açıkça yer almaktadır. Bugün, yüzyıllardan günümüze taşınan Orta Asya, Kafkaslar, Anadolu ve Balkanlar’a kadar geniş bir coğrafi alana yayılmış kültürel yapılanmanın alan araştırmaları yapılarak ortaya çıkarılması gerekmektedir. Biz zaman içerisinde bu alan çalışmalarının yapılacağına olan inancımızı vurgulayarak, Türkistan’daki Sultan Nevruz Cemi’nin de bunun için atılmış adımlardan biri olduğuna inanıyoruz.